

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อพูดถึงเรื่องเพศ บางคนอาจเงี้ยวฟังด้วยความสนใจ บางคนอาจเป็นหน้าหนี ทว่านัยตาแฝงประกายของความใคร่รู้ยู่ลึกลับ ๆ หรือบางคนอาจตำหนิผู้ที่กำลังพูดถึงเรื่องนี้ว่า ไม่สมควร แล้วเดินจากไป... เฝซึญกับปัญหาเพศในชีวิตจริงของตน การแสดงปฏิกิริยาของแต่ละปัจเจกชนต่อการรับฟังเรื่องเพศนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามฐานคติ ประสบการณ์ และการเรียนรู้

แม้บรรทัดฐาน (norm) ของสังคมจะกำหนดให้เรื่องเพศเป็นเรื่องพึงปกปิด (taboo) การพูดคุยสื่อสารกันถึงเรื่องแนวนี้อย่างเปิดเผยโจ่งแจ้งนับเป็นกิริยาที่ไม่พึงกระทำ แต่ดูเหมือนว่าสิ่งใดก็ตามที่ยังปิด มนุษย์ก็ยิ่งต้องการจะคุยด้วยความอยากรู้อยากเห็นเป็นสำคัญ เราจึงพบว่าตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนานของมนุษยชาติ เรื่องเพศไม่เคยจะถูกปิดสนิทได้อย่างแท้จริงเลย แต่กลับทวิการเปิดเผยอย่างโจ่งแจ้งเรื่อยมา ทั้งประโยชน์ในเชิงวิชาการ และในเชิงสนองความต้องการส่วนตัว ปัจจุบันสื่อมวลชนเองได้กลายเป็นช่องทางของการเปิดเผยและถ่ายทอดเรื่องเพศนี้ให้ปรากฏแก่สายตาของสาธารณชนอย่างหมดเปลือก ในนามของเรื่องปี

ผู้ที่ชอบอ่านหนังสือจะเห็นได้ว่าบรรดาหนังสือที่มีอยู่ในตลาดเวลานี้ไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรมหรือไม่ก็ตาม ย่อมหนี 5 ประการนี้ไม่พ้น คือ เรื่องรัก เรื่องไศก เรื่องตลาด เรื่องลึกลับ และเรื่องปี (ลาวัญย์ ไซตามระ, 2534 : 35)

ประวัติศาสตร์ของเรื่องไปในสื่อมวลชนไทยเริ่มปรากฏชัดเจนในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อเกิดโรงพิมพ์ขึ้น อาทิเช่น โรงพิมพ์อักษรพิมพ์การของหลวง โรงพิมพ์นายเทพ โรงพิมพ์ หมอสมิท เป็นต้น จากเรื่องไปที่เป็นเรื่องเล่าก็ขยายตัวมาเป็นเรื่องไปในสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งใน ขณะนั้นยังไม่มีโฆษณา ในเวลาเดียวกันกับที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราช นิพนธ์ลิลิตนิทราชาคริต ก็เกิดมีนิทราชาคริตภาคผนวก ตอนอาบู่หะซันแต่งงาน พิมพ์จำหน่าย อย่างแพร่หลายด้วย (ลาวัญย์ โชตามระ, 2534 : 36)

ต่อจากนั้นไม่กี่ปี ก็มีหนังสือไปพิมพ์จำหน่ายเป็นเล่มเล็ก ๆ ขนาดเล่มละสี่ของ "วัดเกาะ" แต่ผิดกันที่ว่าไม่ใช่คำกลอน หากเป็นความเรียง เรื่องไป ตั้งแต่ต้นจนตลอดเล่ม ซึ่งผู้เขียนแปลและตัดแปลงจากนิยายไปของต่างประเทศ ความเรียง เรื่องไปนั้นว่าขายดีพอใช้

ครั้นถึงรัชกาลที่หก หนังสือไปพัฒนาไปเป็นหนังสือเล่มเล็ก ๆ ขนาด 32 หน้ายก เล่มหนึ่งหนาราว ยกครึ่งหรือ 2 ยก หน้าปกเป็นรูปไปพิมพ์สอดสี ขยายเล่มละ 5 สตางค์ หนังสือ ไปเหล่านี้ แรก ๆ ก็ขายกันได้โดยเสรี แต่มีหนังสืออ่านเล่นประเภทอื่นวางพับไว้ เวลาจะซื้อ ก็ ต้องไปถามหาตามร้านขายหนังสือ นั้น ๆ ที่ตนรู้ว่ามีการจำหน่ายแล้ว

โดยที่การจำหน่ายหนังสือไปเป็นไปโดยเสรี และค่อนข้างจะเปิดเผย ทางการตำราวจสมัยนั้นคงจะระคายตาระคายใจไม่น้อย ฉะนั้นจึงมีคำสั่งห้ามซื้อ ห้ามขายโดยเด็ดขาด โดยถือว่าผิดกฎหมายอาญาประเภทลามกอนาจาร แต่ก็ยังไม่วายมีการซื้อขายกันแบบ "ใต้ดิน" เรื่อยมา (ลาวัญย์ โชตามระ, 2534 : 38)

ปัจจุบัน สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ หรือหนังสือไปนี้ได้เติบโต และพัฒนา ทั้งด้านรูปลักษณ์และเนื้อหา จากบทอัครรย้านภาภิ หรือขุนช้างขุนแผน ได้เปลี่ยนรูปแบบโฉมมา เป็นความโจ่งแจ้ง และเปิดเผยอย่างเต็มที่ใน "นวนาง" "เพ็ญพัศตร์" "สะบัดข้อ" และ "ที่เด็ด" เป็นต้น ทำทหายความหมายของคำว่า "จริยธรรม" และ "ความถูกต้อง"

เรื่องโป๊ไม่ได้ถูกนำมาสร้างเป็นเนื้อหาของสื่อมวลชนที่เป็นสิ่งพิมพ์เท่านั้น แต่ยังถูกนำมาผลิตเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของสื่อภาพยนตร์ด้วย หลักฐานการเกิดภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องโป๊หรือเรื่องเพศนั้นไม่ชัดเจนนัก แต่ภาพยนตร์ซึ่งผลิตและนำออกฉายโดยคนไทยโดยมีฉากโป๊ให้เห็นนั้น ปรากฏชัดเจนเมื่อ 40-50 ปีที่ผ่านมา

... เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง วงการหนังไทยซึ่งได้สลับสไลไปเพราะภัยสงครามจึงได้ฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แต่คราวนี้กลับสาละวันเตี้ยลง ๆ จากระบบ 35 มม. เสียงในฟิล์มกลายเป็นฟิล์มแค่ 16 มม. แล้วก็เป็นระบบที่ต้องมาพากษ์กันสด ๆ ระหว่างฉายนั่นเอง

หนังไทยยุค 16 มม. นี้ถูกสร้างมาเป็นระบบขาวดำเพียงไม่กี่เรื่อง ก็หันมาสร้างกันเป็นหนังสี โดย ม.จ.ศุภรธรรมดิศ ดิศกุล หรือท่านขาวได้เป็นผู้ดำริริเริ่มขึ้น ด้วยเรื่อง "สุภาพบุรุษเสือไทย" โดยมีสุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ และสอางค์ ทิพย์ทัศน์ รับบทพระเอกนางเอก ซึ่งก็ในหนังเรื่องนี้เองที่ท่านขาวได้ทรงบุกเบิกด้วยการนำเอาดาราระเภทดาวเปลือยเข้ามาแทรกไว้ในหนังอย่างได้จังหวะเหมาะเจาะตามท้องเรื่อง จนโด่งดังเกรียวกราวถูกกล่าวขานกันไปทั้งเมือง หลังจากที่ท่านขาวได้สอดแทรกบทเปลือย ๆ โป๊ ๆ เอาไว้ในเรื่อง "สามปอยหลวง" โดยเป็นการแสดงบทเปลือยของดาราตัวประกอบที่ไม่มีบทบาทอะไร ในฉากสาว ๆ ชาวเหนือเปลือยร่างอาบน้ำเป็นหมู่เท่านั้น

นับแต่นั้นมาก็เลยกลายเป็นของธรรมดาที่จะต้องมีการแทรกบทเปลือย ๆ โป๊ ๆ เอาไว้ในหนังไทยบ่อยเข้า แล้วก็ค่อย ๆ แก่ตกรึขึ้นตามลำดับความมั่นใจของผู้กำกับ ความใจกล้าของดารา และการปล่อยปละละเลยไม่กวดขันของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง จนโจ่งแจ้งเห็นของลับของสงวนกันหนักขึ้นเรื่อย ๆ ...

(กระเหรียงแดง 2532 : 121)

อย่างไรก็ตามการนำเสนอจากทางเพศที่โจ่งแจ้งของภาพยนตร์นั้นทำได้ไม่เต็มที่นัก เพราะเป็นการขัดต่อกฎหมายบ้านเมือง เราจึงไม่พบภาพยนตร์ที่เข้าข่าย "x-rated" ที่เข้าฉายในเมืองไทยที่ชัดเจน ยกเว้นโรงภาพยนตร์บางโรงที่นำภาพยนตร์จากต่างประเทศที่ค่อนข้าง

ข้างป้อมอย่างโจ่งแจ้งเข้ามาฉาย แต่ก็เป็นไปอย่างลับ ๆ และมีน้อยมากเพราะการกวดขันของเจ้าหน้าที่ที่เคร่งครัด ทุกวันนี้ภาพยนตร์ดังกล่าวแทบจะไม่ปรากฏให้เห็นแล้ว

ที่ว่าเรื่องโป๊ไม่ได้หยุดการแพร่กระจายเพราะข้อจำกัดดังกล่าว นอกจากจะถูกนำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์อย่างแพร่หลายดังกล่าวข้างต้นแล้ว การเกิดขึ้นของวิดีโอเทปก็มีส่วนผลักดันให้เรื่องโป๊ มีโอกาสได้เผยแพร่ออกไปได้โดยสื่อชนิดนี้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นด้วย

วิดีโอเทป ได้แพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยเราเมื่อไม่กี่ปีมานี้ โดยเริ่มต้นที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม เพื่อใช้ในการบันทึกรายการละครโทรทัศน์ (สุธี พลพงษ์, 2533 : 38) แต่สำหรับวิดีโอโป๊แล้วไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อใด และอย่างไร เป็นแต่เพียงการคาดเดาว่า วิดีโอโป๊ม้วนแรกเข้ามาเมืองไทยจากการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศ ไม่ใช่วิดีโอซึ่งผลิตขึ้นมาจำหน่ายและเผยแพร่โดยคนไทย

จากวิดีโอต้นฉบับเพียงไม่กี่ม้วนที่นำมาจากต่างประเทศ ก็ถูกสำเนาให้เป็นร้อยเป็นพันม้วน แพร่กระจายสู่มวลชนโดยผ่านศูนย์วิดีโอเทปที่มีมากมายในประเทศอย่างรวดเร็ว จากการเช่าเพียงอย่างเดียวก็กลายเป็นการให้เช่าและขายขาดตามแต่ผู้บริโภคมองพอใจเลือกแบบไหน ปัจจุบันในตลาดวิดีโอโป๊ไม่ได้มีเฉพาะวิดีโอที่นำเข้าจากฮ่องกง ญี่ปุ่น อเมริกา หรือยุโรป แต่เพียงอย่างเดียว แต่มีวิดีโอที่ผลิตโดยคนไทยเองจำหน่ายอีกด้วย

ทุกวันนี้ ทั้งวิดีโอโป๊และหนังสือโป๊ซึ่งอาจเรียกรวมกันได้ว่าเป็น "วัตถุทางเพศ" (sexual material) ถูกวิพากษ์วิจารณ์และกล่าวถึงอย่างมากในแวดวงวิชาการด้านสื่อมวลชนในด้านบทบาทหรือผลกระทบในแง่ลบที่อาจมีต่อสังคม

Charles Wright (1986 : 178) ได้พูดถึง "วัตถุทางเพศ" ว่า

...ความคิดเห็นของคนทั่วไปเกี่ยวกับการสันนิษฐาน ผลกระทบจากการอ่านหรือดูเรื่องบันเทิงทางสื่อมวลชนที่ร้านอาหารทางเพศนั้นแตกแยกกันออกไป

การสำรวจในช่วงปี 1970 และ 1980 ชี้ให้เห็นว่ามากกว่าครึ่งของผู้ใหญ่อเมริกันในเวลานั้นเชื่อว่า เนื้อหาของสื่อ ซึ่งเร้าอารมณ์ทางเพศจะทำให้คนก่อคดีข่มขืนประมาณ 1 ใน 3 ของประชาชนทั่วไปเชื่อว่า "sexual materials" ในการสื่อสารมวลชน ทำให้คนเกิดความ "หลงคิดทางเพศ" (sex crazy) 2 ใน 3 ของผู้ใหญ่อเมริกันเห็นด้วยว่า "Erotic materials" ทำให้คนตื่นเต้น ในขณะที่เดียวกันผู้ใหญ่ 6 คนในทุก ๆ 10 คนบอกว่า "sexual materials" ของสื่อมวลชนเป็นสิ่งที่ทำให้ความรู้และประมาณครึ่งหนึ่งคิดว่าพวกเขาสามารถทำให้ความสัมพันธ์ในชีวิตสมรสดีขึ้น กล่าวคือ คนมากกว่าครึ่งบอกว่าสิ่งเหล่านี้ทำให้คนมีทางออกสำหรับแรงกระตุ้นทางเพศที่เก็บกดเอาไว้...

ความคิดเห็นของคนทั่วไปเกี่ยวกับผลกระทบ บทบาท และความเหมาะสมทางด้านจริยธรรมยังคงดำเนินต่อไปทั้งในสังคมตะวันตกและสังคมไทย สุขเสมอ อาชารัก (2527 : 61) กล่าวเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ที่น่าเสนาะเรื่องราวทางเพศเอาไว้ในคอลัมน์ "เปลือยหนังสือผู้ดีไทยในปัจจุบัน" ว่า

...ผมมองหนังสือผู้ดีหรือหนังสือเปลือยที่วางขายอย่างถูกกฎหมายในแง่ของการทำหนังสือขายอย่างทุกวันนี้ มันเป็นธุรกิจที่ต้องลงทุนด้วยเงินจำนวนไม่น้อยไม่แพ้การลงทุนทำหนังสือรายสัปดาห์หรือรายเดือนประเภทอื่น รายจ่ายของหนังสือประเภทนี้ออกจะมากกว่าหนังสือประเภทอื่นด้วยซ้ำไป ความคิดหรือทัศนะของผมที่มีต่อคนทำหนังสือประเภทดังกล่าวไม่มีอคติแต่อย่างใด ผมไม่คิดว่าคนทำหนังสือผู้ดีจะหากินกับเนื้อหนังมังสาของผู้หญิง แต่ผมถือว่า เป็นวิธีการหากินอย่างสุจริตชนพึงทำกันได้อย่างหนึ่ง...

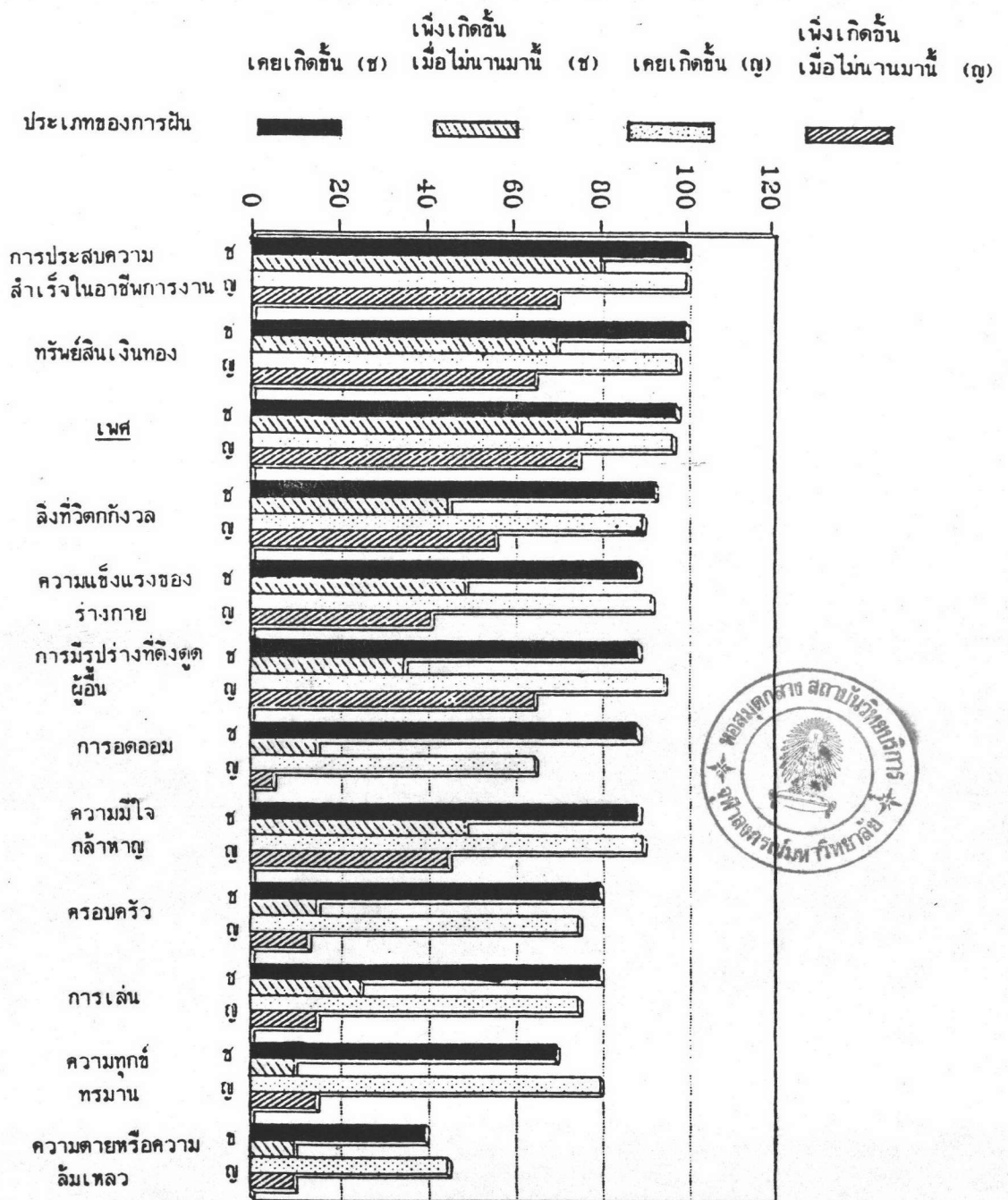
อย่างไรก็ตาม เราไม่อาจปฏิเสธได้ว่า สื่อมวลชนดังกล่าวถูกผลิตขึ้นมาในฐานะที่เป็นสินค้าอย่างหนึ่งเพื่อการสนองตอบความต้องการของมวลชนที่เป็นผู้บริโภค ถ้าหากปราศจากผู้บริโภคแล้ว สื่อเหล่านี้ก็คงจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ การเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศนี้เป็นเรื่องของผู้

บริโภคนิสัยทั่วไป ซึ่งมีการเผยแพร่และจำหน่ายมากมายเหมือนกับการบริโภคนิสัยอื่น ๆ
(Harold D. Lasswell and others, 1980 : 153)

สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ผู้รับสารมวลชนมีความต้องการเปิดรับสื่อมวลชนที่เสนอ
เรื่องราวทางเพศ ก็เพราะเรื่องเพศถือเป็นเรื่องต้องห้าม (taboo communication) หรือ
พึงปกปิดในสังคม การพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างเปิดเผยเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงกระทำ
(Everett M. Rogers, 1973 : 70) ฉะนั้น มวลชนจะหันมาพึ่งพาสื่อชนิดนี้ในยามประสบ
ปัญหา และเมื่อต้องการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งความบันเทิงทางเพศ และสื่อมวลชนที่นำเสนอ
เรื่องราวทางเพศนี้ ก็จะทำหน้าที่ให้การพึ่งพาและตอบสนองความต้องการดังกล่าวให้กับมวลชน
ผู้เปิดรับ นอกจากนี้วิดีโอและหนังสือโป๊ยังเปิดประตูกว้างให้กับมวลชนได้ก้าวเข้าสู่โลกแห่ง
ความฝันและจินตนาการอย่างเป็นส่วนตัวอีกด้วย

เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในหมู่นักจิตวิทยาว่า มนุษย์ทุกคนต้องมีการคิด
จินตนาการ (fantasy) ซึ่งหมายถึงกระบวนการที่ปัจเจกบุคคลสร้างเรื่องราวขึ้นภายในจิตใจ
หรือเป็นการฝันกลางวัน (daydream) เพื่อตอบสนองความปรารถนาที่ไม่อาจเป็นไปได้ในชีวิต
จริง (Philip Solomon and Vernon D. Patch, 1971 : 459)

เนื้อหาของจินตนาการของมนุษย์มีความหลากหลายอย่างมาก งานวิจัยทางจิตวิทยา
ได้แสดงให้เห็นถึงเนื้อหาของจินตนาการดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงการฝันกลางวันประเภทต่าง ๆ ซึ่งรายงานโดยนักศึกษาวิทยาลัยชาย (ช) และหญิง (ญ) แผนภูมิแสดงให้เห็นถึงการฝันจินตนาการกลางวันทั้งที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และที่ เคยเกิดขึ้น (อ้างอิง ใน Shaffer และ Shoben : 1956)

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า จินตนาการของมนุษย์มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน (vocational success) ทรัพย์สินเงินทอง (money or possessions) สิ่งทีวิตกกังวล (worry) ความแข็งแรงของร่างกาย (physical feat) การมีรูปร่างที่ดึงดูดผู้อื่น (physical attractiveness) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจินตนาการที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ (sexual fantasy) ซึ่งพบว่าเกิดขึ้นกับ มนุษย์ทั้งหญิงและชายบ่อยมาก

ผู้รับสารในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง นอกจากจะเกิดจินตนาการทางเพศโดยปกติในชีวิตประจำวันแล้ว ก็ยังเกิดจินตนาการได้จากการนำเสนอเรื่องราวทางเพศ ซึ่งเป็นเรื่องแต่ง (fiction) ของสื่อมวลชนอีกทางหนึ่งด้วย นั่นคือ สื่อมวลชนที่ประกอบด้วย เรื่องแต่งนี้จะปลดปล่อยความรู้สึกเบื้องต้น แต่จะสร้างจินตนาการอันนำมาซึ่งความรู้สึกผ่อนคลายและความสุขให้แก่ผู้เปิดรับ (Abraham P. Sperling, 1967 : 208-209)

สิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศเกิดจินตนาการในขณะที่เปิดรับก็คือ เนื้อหาที่ผู้ผลิตสร้างขึ้นมาจากจินตนาการของผู้ผลิตเอง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือผู้ผลิตสื่อเหล่านี้ได้นำ จินตนาการของตนมาสร้างเป็นรูปธรรมที่เห็นและสัมผัสได้บรรจุลงไปในสื่อ

ลักษณะจินตนาการของผู้ผลิตที่ปรากฏในสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศที่เด่นชัด (ได้แก่หนังสือโป๊ และวิดีโอโป๊) นั้นไม่อาจหลุดพ้นออกไปจากรูปแบบปกติของการจินตนาการทางเพศของมนุษย์โดยทั่วไปได้ ทั้งนี้ก็เพราะผู้ผลิตสื่อเองก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่สามารถคิดฝัน จินตนาการเช่นเดียวกับคนทั่วไป

งานวิจัยทางจิตวิทยา (Godow, 1982 : 414) ชี้ให้เห็นว่า การสร้างจินตนาการทางเพศของมนุษย์ (ทั้งหญิงชายปกติทั่วไป และหญิงชายรักร่วมเพศ) มีความหลากหลายมาก แต่สามารถจัดเป็นรูปแบบที่ชัดเจนได้

ลักษณะของจินตนาการทางเพศในสื่อมวลชนไทย ซึ่งถูกสร้างขึ้นมาจากจินตนาการของผู้ผลิตก็จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับรูปแบบดังกล่าว นอกจากนี้ยังอาจมีลักษณะที่นอกเหนือไปจากรูปแบบนี้อีกหลายลักษณะด้วย

ด้วยศาสตร์ทางด้านสัญวิทยา (semiology) และการวิเคราะห์ตามแนวคิดสำคัญของนักวิชาการแขนงนี้ คือ Ferdinand de Saussure และ Roland Barthes จะทำให้เราทราบถึงลักษณะของการสร้างฝันจินตนาการทางเพศ ซึ่งเป็น "ความหมาย" ที่ถูกสร้าง (generate) ขึ้นโดยผู้ผลิตสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ ทั้งความหมายในระดับพื้นผิว (manifest meaning) และความหมายระดับลึก (latent meaning)

ตัวบท (text) ซึ่งได้แก่ลักษณะจินตนาการทางเพศที่ถูกสร้างขึ้นนี้ จะประกอบไปด้วยรหัส (code) ซึ่งทำให้เกิดความหมายจำนวนมาก รหัสดังกล่าวจะเป็นรหัสที่แสดงความหมายด้วยตัวของมันเอง (presentational code) โดยไม่ต้องให้ผู้อ่านต้องคิดอีก ดังเรามักพบว่าถ้อยคำหรือภาษาที่ใช้ในหนังสือโป๊ หรือวิดีโอโป๊ จะเป็นถ้อยคำหรือภาษาที่มีระดับความโจ่งแจ้งค่อนข้างสูง เช่น การบรรยายถึงอวัยวะเพศ หรือการประกอบกิจกรรมทางเพศอย่างตรงไปตรงมาในหนังสือโป๊ และการเสนอภาษาภาพที่เป็นการร่วมเพศอย่างเปิดเผยในวิดีโอโป๊ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการสร้างความหมายด้วย "presentational code" หรือรหัสที่แสดงความหมายด้วยตัวของมันเองทันทีทั้งสิ้น

การวิจัยอย่างมีระบบแบบแผนดังกล่าว ในที่สุดจะทำให้เราเข้าใจถึงลักษณะของจินตนาการทางเพศที่ปรากฏในสื่อมวลชนไทยว่ามีลักษณะประการใดบ้าง และนอกจากนั้นยังจะทำให้ทราบถึงวิธีการสร้างความหมาย ซึ่งซ่อนอยู่ในจินตนาการลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว ด้วยว่าความหมายเหล่านั้นถูกสร้างขึ้นมาจากได้อย่างไร

ความหมายในจินตนาการทางเพศที่ถูกสร้างขึ้นทั้งในระดับพื้นผิว และระดับลึกเหล่านี้ จะสามารถทำหน้าที่ให้ความบันเทิง ให้การพึงพาและปลดปล่อยความเครียดแก่ผู้รับสาร ทำให้ผู้รับสารเกิดจินตนาการขณะเปิดรับ สามารถผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงจากความเครียด รวมทั้งปัญหา

ทางเพศในชีวิตจริงได้

การวิจัยในครั้งนี้ จึงเป็นการให้ความสำคัญกับการศึกษาเนื้อหาของสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศอย่างเต็มที่ โดยจะไม่ศึกษาผู้รับสารอย่างละเอียดว่ามีการจินตนาการขณะเปิดรับหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักวิจัยทางด้านจิตวิทยาหรือสังคมวิทยา ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้ศึกษาต่อไป

ปัญหาวิจัย

การสร้างฝันจินตนาการทางเพศที่ปรากฏและเผยแพร่ในสื่อมวลชนไทย มีลักษณะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเข้าใจถึงลักษณะของการสร้างฝันจินตนาการทางเพศที่ปรากฏและได้รับการเผยแพร่ในสื่อมวลชนไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ปัจจุบันสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ หรืออาจเรียกได้ว่า "sexual material" ที่คาดว่าจะพบลักษณะการสร้างฝันจินตนาการทางเพศนั้น ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ และวิดีโอเทป

ดังนั้นจะจำกัดขอบเขตของการวิจัยในสื่อ 2 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ และวิดีโอเทป ทั้งที่ผลิตจากในและนอกประเทศแต่จัดจำหน่ายในประเทศไทย ซึ่งปรากฏการนำเสนอเรื่องราวทางเพศอย่างเด่นชัด สามารถแยกแยะสื่อดังกล่าวโดยละเอียด ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ จะทำการศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ทั้ง 3 ชนิด นั่นคือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
ทั่วไป และหนังสือโป๊ เพราะเป็นสื่อที่ปรากฏลักษณะของจินตนาการทางเพศในความโจ่งแจ้งระดับ
ต่าง ๆ

1.1 หนังสือพิมพ์

จะศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏคอลัมน์ตอบปัญหาเพศเท่านั้น

1.2 นิตยสารทั่วไป

จะศึกษาเฉพาะนิตยสารที่มีคอลัมน์ตอบปัญหาเพศเท่านั้น

1.3 หนังสือโป๊

จะศึกษาหนังสือโป๊ที่มีระดับความโจ่งแจ้งในการนำเสนอเรื่องเพศในทุก
ระดับ ตั้งแต่ระดับความโจ่งแจ้งหรือเปิดเผยน้อยที่สุด ไปจนถึงระดับที่มีความโจ่งแจ้งหรือเปิดเผย
มากที่สุด

สำหรับหนังสือโป๊นี้จะแยกพิจารณาออกเป็น 2 ประเภท โดยใช้เกณฑ์
ลักษณะของผู้รับสาร คือ

ก. หนังสือโป๊สำหรับชายหญิงรักต่างเพศ (heterosexual men and
women)

ข. หนังสือโป๊สำหรับชายรักร่วมเพศ (homosexual men)

จะทำการศึกษาหนังสือโป๊ทั้ง 2 ประเภท และทั้งนี้จะไม่ศึกษาหนังสือโป๊
สำหรับหญิงรักร่วมเพศ (homosexual women) เพราะยังไม่ปรากฏและแพร่หลายอย่างชัดเจน
ในสังคมไทย

2. วิดีโอเทป

ในการวิจัยนี้จะศึกษาวิดีโอที่นำเสนอเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้งที่ผลิตขึ้นในประเทศ
และนำเข้าจากต่างประเทศเฉพาะวิดีโอเรทเอกซ์ (x-rated video) เท่านั้น

- 2.1 วิดีโอโปสเตอร์สำหรับชายหญิงรักต่างเพศ
จะศึกษาวิดีโอโปสเตอร์เอกซ์ ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชายหญิง
รักต่างเพศโดยทั่วไป
- 2.2 จะศึกษาวิดีโอโปสเตอร์เอกซ์ ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชายรัก
ร่วมเพศ

ทั้งนี้จะไม่ศึกษาวิดีโอโปสเตอร์สำหรับหญิงรักร่วมเพศ เพราะไม่ปรากฏและแพร่หลาย
ในสังคมไทยอย่างเด่นชัด

สำหรับระยะเวลาที่จะทำการศึกษานั้น จะเลือกศึกษาเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ และ
วิดีโอเทปดังกล่าวข้างต้นเฉพาะที่ปรากฏในเดือนตุลาคม 2534 เท่านั้น โดยจะศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์
ฉบับที่วางแผงในเดือนตุลาคม และศึกษาวิดีโอเทปที่ออกจำหน่ายใหม่ล่าสุดภายในเดือนตุลาคม
2534 เช่นกัน (ทั้งนี้จะไม่ศึกษาวิดีโอเทปที่ออกวางจำหน่ายมาก่อนหน้านั้น) เนื่องด้วยผู้วิจัย
ต้องการจะศึกษาแบบภาคตัดขวาง (cross sectional) โดยอาศัยข้อสันนิษฐานที่ว่าสื่อทุก
ประเภทมีลักษณะเช่นเดียวกันไม่ว่าจะอยู่ในช่วงเวลาใด

ข้อสันนิษฐานของการวิจัย

1. ลักษณะของการสร้างพันธนาการทางเพศในสื่อมวลชนไทย จะมีลักษณะ
ที่สามารถแยกแยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ สอดคล้องกับแบบของการสร้างพันธนาการทาง
เพศจากงานวิจัยทางด้านจิตวิทยา อย่างไรก็ตาม อาจพบลักษณะของการสร้างพันธนาการ
ทางเพศในลักษณะอื่น ๆ อีก นอกเหนือจากรูปแบบตามงานวิจัยทางจิตวิทยา
2. ลักษณะของการสร้างพันธนาการทางเพศในสื่อมวลชนไทยในแบบต่าง ๆ
เกิดจากการนำพันธนาการทางเพศในใจของผู้ผลิตที่เป็นนามธรรมมาสร้างให้เป็นรูปธรรมใน
สื่อมวลชน
3. ความหมายของผู้ผลิตที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาพันธนาการทางเพศในแบบต่าง ๆ
เป็นความหมายซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยรหัสที่แสดงความหมายด้วยตัวของมันเองทันที

(presentational code) เป็นสำคัญ

4. เนื้อหาของสื่อมวลชนซึ่งเป็นจินตนาการทางเพศที่เป็นรูปธรรมของผู้ผลิตและความหมายที่ปรากฏอยู่ภายในจะทำหน้าที่ให้การพึ่งพา ให้ความบันเทิง และปลดปล่อยความเครียดให้แก่ผู้รับสาร ทำให้ผู้รับสารเกิดจินตนาการในขณะที่เปิดรับ รู้สึกผ่อนคลาย หลีกหนีจากความเครียดและปัญหาทางเพศในชีวิตประจำวัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างฝันจินตนาการ (fantasy or imaginary) หมายถึงรูปแบบหนึ่งของการคิดเพื่อชดเชยส่วนที่ขาดหาย หรือไม่พอเพียงของบุคคล เพื่อปลดปล่อยความคับข้องใจและความลึ้มเหลวในชีวิต หรือเพื่อหลีกหนีจากสภาพน่าเบื่อหน่ายในชีวิตประจำวัน โดยใช้วิธีการสร้างภาพขึ้นมาในใจ

การฝันกลางวัน (daydreaming) มีความหมายเช่นเดียวกับการสร้างฝันจินตนาการ

สื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ (sexual media) หมายถึงสื่อมวลชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งในระดับที่เปิดเผยบางส่วนไปจนถึงระดับที่เปิดเผยอย่างโจ่งแจ้ง

วัตถุทางเพศ (sexual material) หมายถึง สื่อมวลชนที่ผู้รับสารนำไปใช้ในการตอบสนองความพึงพอใจทางเพศจากการเปิดรับ วัตถุทางเพศที่ปรากฏและเผยแพร่ในสังคมไทยชัดเจนได้แก่ หนังสือโป๊ และวิดีโอโป๊ ซึ่งก็จัดเป็นสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศประเภทหนึ่ง

หนังสือโป๊ (pronography or explicit sex magazine) หมายถึงหนังสือนิตยสาร พกเกตุบุคคล ที่มีเนื้อหาหลักเป็นเรื่องเพศ ประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นนวนิยาย เรื่องสั้น คอลัมน์ตอบปัญหาเพศ คอลัมน์เล่าประสบการณ์ทางเพศ ฯลฯ พร้อมภาพประกอบที่เป็นภาพเปลือยหรือภาพการร่วมเพศที่มีความโจ่งแจ้งในระดับต่าง ๆ

วิดีโอโป๊ (explicit sex video cassette) หมายถึง เทปวิดีโอที่มีเนื้อหาเป็นการร่วมเพศทั้งระหว่างชายหญิง หญิงหญิง และชายชาย อย่างเปิดเผย ซึ่งวิดีโอโป๊นี้มีที่มาสองลักษณะคือ วิดีโอโป๊ที่ผลิตมาจากภาพยนตร์โป๊ และวิดีโอโป๊ที่ผลิตขึ้นมาโดยการถ่ายทำจากระบบวิดีโอเทปโดยตรง

จินตนาการนามธรรม หมายถึง จินตนาการที่ปรากฏในจิตใจของมนุษย์ที่มีความเป็นปัจเจกอยู่สูง ผู้อื่นไม่อาจจะสัมผัสและเข้าใจได้นอกจากผู้ที่จินตนาการเอง

จินตนาการรูปธรรม หมายถึง จินตนาการที่ผู้ผลิตงานสื่อมวลชนนำมาเสนอในรูปของเนื้อหาสื่อมวลชน อันได้แก่ ภาพ (ทั้งภาพนิ่งในสื่อสิ่งพิมพ์ และภาพเคลื่อนไหวในสื่อวิดีโอเทป) เสียง (ในสื่อวิดีโอเทป) รวมไปถึงคำบรรยาย ซึ่งสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้รับสารได้อย่างชัดเจน และผู้รับสารก็รับรู้และเข้าใจเนื้อหาที่เป็นจินตนาการดังกล่าวด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะทำให้เกิดความรู้ใหม่เกี่ยวกับจินตนาการทางเพศที่ปรากฏและเผยแพร่ในสื่อมวลชนไทย อันเป็นมุมมองที่คาดว่าจะได้รับความสนใจจากผู้ทำการศึกษาสื่อมวลชนโดยทั่วไป
2. การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงธุรกิจการผลิต ตลาด และการจัดจำหน่ายสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศและจินตนาการทางเพศที่สำคัญ อันเป็นการผลิตความรู้ใหม่ที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผยอย่างละเอียดและเป็นทางการมาก่อน
3. ผลจากการวิจัยนี้อาจจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันของคนทั่วไปในสังคมได้ ในอันที่จะปรับปรุงการใช้ชีวิตสมรส การมีเพศสัมพันธ์ การแก้ปัญหาเพศด้วยตนเอง และการเปิดรับสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศในปริมาณที่เหมาะสม ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสูงสุด